

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/234/2021
Identifikačné číslo spisu:	4309202697
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:4309202697.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. P. X.. D. XXX/XX, F., proti žalovanej Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, Bratislava, o zaplatenie 295 050 eur s prisl., vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 11C/83/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/355/2012-76 z 30. januára 2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd, rozsudkom č. k. 25Co/355/2012-76 z 30. januára 2013 potvrdil rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 11C/83/2009-53 zo 16. apríla 2012, ktorým bola zamietnutá žaloba, ktorou sa žalobca voči žalovanej domáhal zaplatenia 295 050 eur.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca v zákonnej lehote dovolanie osobne na prvoinštančnom súde. V dovolaní uviedol, že napadnutý rozsudok je v rozpore s dobrými mravmi, že súd konal pozmeňovaním skôr vydaných právoplatných rozhodnutí, marí rozhodnutie OS Levice pod poverením č. XXXX*XXXXXX z 8. novembra 2004, pozmeňuje rozhodnutie správneho orgánu na iného, komu to zákon neukladá a nie je účastníkom konania.

3. Súd prvej inštalácie uznesením z 22. januára 2021 vyzval žalobcu na doplnenie podania tak, aby žalobca uviedol, z akých dôvodov a v akom rozsahu rozsudok Krajského súdu v Nitre napáda, ktoré dôkazy navrhuje vykonať na preukázanie dôvodov dovolania a akého rozhodnutia sa domáha. Zároveň žalobcu vyzval na predloženie plnomocenstva udeleného advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní. Žalobcu poučil o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní a rovnako o výnimkách, kedy povinnosť zastúpenia advokátom neplatí (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Zároveň ho poučil o práve na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo Centrom právnej pomoci za splnenia podmienok uvedených v zákone č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v

materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. Okresný súd Levice žalobcu poučil, že v prípade nedoplnenia podania v zmysle uznesenia súdu dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. e) Civilného sporového poriadku odmietne.

4. Uvedené uznesenie bolo žalobcovi doručené 5. februára 2021. Žalobca podal dňa 16. februára 2021 na súde prvej inštancie podanie, v ktorom uviedol, že výzva súdu je zmätočná a neobjektívna, súd používa osobu bez narodenia, ktorá má cez súd práva a povinnosti, má právnu subjektivitu. Uviedol, že nemá spôsobilosť, preto nie je účastníkom konania ani stranou v konaní, je dotknutou osobou porušením zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov.

5. Keďže v podaní doručenom Okresnému súdu Levice 16. februára 2021 dovolateľ uviedol, že „nemá spôsobilosť“, najvyšší súd požiadal Okresný súd Levice, ako miestne príslušný súd, o oznámenie, či na Okresnom súde Levice bolo vedené, príp. prebieha konanie o spôsobilosti na právne úkony žalobcu. Okresný súd Levice najvyššiemu súdu oznámil, že v minulosti bol podaný návrh na pozbavenie spôsobilosti žalobcu na právne úkony, pričom konanie bolo právoplatne zastavené uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11Ps/17/2007-355 z 21. mája 2010. Iné konanie týkajúce sa pozbavenia spôsobilosti žalobcu na právne úkony nie je na Okresnom súde Levice vedené.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 Civilného sporového poriadku), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá Civilného sporového poriadku) dovolací súd uvádza nasledovné.

7. Dovolanie žalobcu bolo podané 3. júla 2013. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok. Najvyšší súd Slovenskej republiky postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti vrátane osobitných podmienok dovolacieho konania bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

8. V zmysle § 241 ods. 1 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016) dovolateľ musel v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napadá, prípadne ktoré dôkazy by sa mali vykonať na preukázanie dôvodov dovolania a čoho sa dovolateľ domáha. Zároveň musel byť dovolateľ zastúpený advokátom, pokiaľ nemal právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho konal.

9. Podľa § 241 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku platilo, že súd prvého stupňa vyzval toho, kto podal dovolanie, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné dovolanie alebo dovolanie, ktoré neobsahovalo náležitosti podľa odseku 1, v určenej lehote doplnil alebo opravil. Ak sa aj napriek výzve súdu v lehote desiatich dní dovolanie neopravilo alebo nedoplnilo, predložil súd prvého stupňa dovolanie na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

10. Podľa § 428 Civilného sporového poriadku v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

11. Podľa § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania musia byť spísané advokátom.

12. Podľa § 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

13. Podľa § 447 písm. d) Civilného sporového poriadku dovolací súd odmietne dovolanie, ak nemá náležitosti podľa § 428.

14. Podľa § 447 písm. e) Civilného sporového poriadku dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429.

15. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania zotrvala tak na požiadavke osobitných náležitostí dovolania ako aj na požiadavke povinného zastúpenia dovolateľa advokátom v dovolacom konaní okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C. s. p. s tým, že oproti predchádzajúcej právnej úprave dovolanie a iné podania musia byť advokátom aj spísané. Ide o osobitné podmienky dovolacieho konania, ktorých nesplnenie (už len jednej z nich) má za následok odmietnutie dovolania.

16. Nakoľko dovolanie podané v prejednávanej veci neobsahovalo jasne formulované dôvody, pre ktoré dovolateľ považoval napadnuté rozhodnutie za nesprávne, a dovolateľ taktiež nebol v konaní zastúpený advokátom, súd prvej inštancie uznesením č. k. 11C/83/2009-92 z 22. januára 2021 vyzval dovolateľa na odstránenie uvedených väd s náležitým poučením. V stanovenej lehote dovolateľ uvedené vady neodstránil a neurobil tak ani do rozhodovania dovolacieho súdu.

17. Samotné dovolanie, podané na Okresnom súde Levice 3. júla 2013, ani následné podanie dovolateľa doručené okresnému súdu 16. februára 2021, neobsahuje zrozumiteľné dovolacie dôvody, pre ktoré považuje dovolateľ rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne. Dovolateľ sa neriadil výzvou prvoinštančného súdu ani ohľadne ďalšej vady dovolacieho konania, ktorou bola absencia zastúpenia dovolateľa advokátom. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolateľ súdu nepredložil plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, ani v súlade s § 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku (pôvodne § 241 ods. 1 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku) nepreukázal splnenie podmienky pre uplatnenie výnimky z povinného zastúpenia advokátom, teda že má sám právnické vzdelanie. O následkoch neodstránenia väd dovolacieho konania bol dovolateľ súdom prvej inštancie poučený.

18. Nakoľko v danom prípade neboli splnené osobitné obligatórne podmienky, za ktorých môže dovolací súd dovolanie meritorne prejednať, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. d) a e) Civilného sporového poriadku odmietol.

19. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.